

הסכם הביניים בין ישראל ומצרים

כ"ה אלול תשל"ה - 4.9.1975

הסכם בין מצרים וישראל

ממשלת הרפובליקה הערבית של מצרים וממשלת ישראל הסכימו כי:

סעיף 1

הסכסוך ביניהן ובמזרח-התיכון לא יפתר בכוח צבאי אלא בדרכי שלום. ההסכם שעליו חתמו הצדדים ב-18 בינואר 1974, במסגרת ועידת-השלום של ג'נבה, היווה צעד ראשון לקראת שלום צודק ובר-קיימא, בהתאם לסעיפי החלטת מועצת-הבטחון 338 מן ה-22 באוקטובר 1973. הן נחושות בהחלטתן להגיע לכלל הסדר שלום סופי וצודק באמצעות משא-ומתן, כקריאת מועצת-הבטחון בהחלטת מספר 338. ההסכם זה הוא צעד משמעותי לקראת אותה מטרה.

סעיף 2

הצדדים מתחייבים בזה שלא לנקוט איום או להשתמש בכוח או בהסגר צבאי האחד נגד זולתו.

סעיף 3

הצדדים ימשיכו לשמור בקפידה על הפסקת-האש ביבשה, בים ובאוויר, ולהימנע מכל פעולות צבאיות או צבאיות-למחצה האחד נגד זולתו. כן מאשרים הצדדים כי ההתחייבויות הכלולות בנספח, וכאשר יחתם הפרוטוקול גם בפרוטוקול, יהיו חלק בלתי נפרד מהסכם זה.

סעיף 4

א. הכוחות הצבאיים של הצדדים יתמקדו בהתאם לעקרונות דלקמן:

1. כל הכוחות הישראליים יתמקדו מזרחה מן הקוים שצוינו במפה המצורפת (קו מספר 1).
מספר 1.

2. כל הכוחות המצריים יתמקדו מערבה מן הקו המסומן כקו 2 במפה המצורפת.

3. בשטחים (המסומנים בקווים אופקיים צפופים - שטחי הדילול) תהיה הגבלת נשק וכוחות.

4. ההגבלות על נשק וכוחות צבא בשטחים המתוארים בפסקה 3 יהיו מוסכמות, כמתואר בנספח המצורף.

5. האיזור (המופיע בלבן בין הקווים 1 ו-2 מזרחה לאבו-רודס) יהווה איזור-חיץ. באיזור זה ימשיך כוח החירום של האומות המאוחדות לבצע את תפקידיו, כפי שנקבע בהסכם המצרי-ישראלי מ-18 בינואר 1974.

6. בשטחים (הנ"ל), לא יהיו כוחות צבא, כפי שנקבע באופן מפורט בנספח המצורף.

ב. הפרטים בנוגע לקווים החדשים, ההתפרסות מחדש של הכוחות ועיתויה, ההגבלה על נשק וכוחות צבא, הסיורים האוויריים, הפעלתם של המתקנים לאתראה מוקדמת ולמעקב והשימוש בדרכים, תפקידי האו"ם וסידורים אחרים, יהיו בהתאם לסעיפי הנספח והמפה, המהווים חלק בלתי נפרד מהסכם זה, ולסעיפי הפרוטוקול, שייחתם בעקבות המשא-ומתן, כפי שנקבע בנספח, ואשר, בשעה שייחתם, יהיה חלק בלתי נפרד מן ההסכם.

סעיף 5

כוח החירום של האומות המאוחדות הינו חיוני, והוא ימשיך בתפקידיו. המנדט להפעלתו יוארך מדי שנה בשנה.

סעיף 6

הצדדים מכוננים בזה ועדה משותפת למשך קיומו של הסכם זה. היא תפעל בחסות המתאם הראשי של נציגויות האומות המאוחדות לשמירת השלום במזרח-התיכון, כדי לבחון כל בעיה הנובעת מהסכם זה, וכדי לסייע לכוח החירום של האומות המאוחדות בביצוע שליחותו. הוועדה המשותפת תפעל בהתאם לנהלים שייקבעו בפרוטוקול.

סעיף 7

מטענים לא צבאיים המיועדים לישראל, או הבאים ממנה, יורשו לעבור דרך תעלת-סואץ.

סעיף 8

הצדדים רואים הסכם זה כצעד משמעותי לקראת שלום צודק ובר-קיימא. אין הוא הסכם שלום סופי.

הצדדים ימשיכו במאמציהם לשאת ולתת בדבר הסכם שלום סופי, במסגרת ועידת-השלום של ג'נבה, ובהתאם להחלטת מועצת-הבטחון 338.

סעיף 9

הסכם זה ייכנס לתוקפו עם החתימה על הפרוטוקול, וישאר בתוקף עד אשר יבוא תחתיו הסכם חדש.

נספח להסכם

בתוך 5 ימים לאחר החתימה על ההסכם המצרי-ישראלי, ייפגשו שני הצדדים בקבוצת העבודה הצבאית של ועידת-השלום למזרח-התיכון בג'נבה, כדי להתחיל בהכנתו של פרוטוקול מפורט לשם ביצועו של ההסכם. קבוצת-העבודה תשלים את הפרוטוקול תוך שבועיים ימים. כדי להקל על הכנת הפרוטוקול ועל ביצוע ההסכם, וכדי לסייע בקיום השמירה הקפדנית של הפסקת-האש ושאר מרכיביו של ההסכם, הסכימו שני הצדדים על העקרונות כדלקמן, שהם חלק בלתי נפרד מן ההסכם, כקיום מנחים לקבוצת-העבודה:

1. הגדרת הקיום והשטחים

קוי ההיערכות, השטחים שבהם קיימת הגבלת כוחות צבא ונשק, אזורי-החיץ, שטחים אחרים שצוינו, קטעי דרך לשימוש משותף, ושאר פרטים הנזכרים בסעיף 4 להסכם, יהיו כמצוין במפה המצורפת.

2. אזורי-חיץ

- א. הגישה לאזורי-החיץ תהיה בפיקוח כוח החירום של האו"ם, בהתאם לנהלים שיעובדו על-ידי קבוצת-העבודה וכוח החירום של האו"ם.
- ב. למטוסיו של כל צד יותר לטוס באורח חופשי עד לקו הקדמי של אותו צד. מטוסי סויר של כל צד רשאים לטוס עד לקו האמצעי של איזור-החיץ (בין הקוים 1 ו-2) לפי לוח זמנים מוסכם (קו זה חוצה את אורכו של איזור החיץ הנ"ל).
- ג. באיזור-החיץ בין הקוים 1 ו-2 תוקם, לפי סעיף 4 של ההסכם, מערכת אתראה מוקדמת, שתפקד בידי צוות עובדים אזרחי של ארצות-הברית, כמפורט בהצעה נפרדת שהינה חלק מהסכם זה.
- ד. לסגל מורשה תהא גישה לאיזור-החיץ, לשם מעבר אל מערכת האתראה המוקדמת וממנה. האופן שבו יבוצע הדבר יעובד על-ידי קבוצת-העבודה וכוח החירום של האו"ם.

3. השטח (של איזור-החיץ)

- א. כוח החירום של האומות המאוחדות יבטיח כי בשטח זה לא יימצאו כוחות צבאיים
- או צבאיים-למחצה, מכל סוג שהוא, ביצורים צבאיים ומתקנים צבאיים; הוא יקים נקודות ביקורת ויהיה לו חופש התנועה הדרוש לביצוע תפקיד זה.
- ב. לצוות העובדים בשדה הנפט, אזרחים מצרים ואזרחי ארץ שלישית, תהיה הזכות להיכנס, לצאת, לעבוד ולהתגורר בשטח שצוין לעיל, מלבד באיזור החיץ (הכוונה היא לשתי מובלעות האו"ם, צפונה ודרומה לאבו-רודס; במפה - שתי רצועות לבנות צרות) ונקודות הביקורת של האו"ם. משטרה מצרית אזרחית תוכל [לשהות] בשטח, כדי לבצע תפקידי משטרה אזרחיים רגילים בקרב האוכלוסיה האזרחית, באותו מספר ובאותם כלי-נשק וציוד, כפי שייקבע בפרוטוקול.
- ג. הכניסה אל השטח והיציאה ממנו, ביבשה, באויר ובים, תהיה אך ורק דרך נקודות הביקורת של כוח החירום של האו"ם. כוח החירום של האו"ם יקים גם נקודות ביקורת לאורך הדרך, הקו המפריד ובנקודות אחרות, שמקומן המדויק ומספרן ייכללו בפרוטוקול.
- ד. הכניסה למרחב האווירי ולשטח החוף תוגבל לכלי-שיט מצריים אזרחיים בלתי מזוינים ולמסוקים אזרחיים בלתי מזוינים, ולמטוסי תובלה, הקשורים לפעילות האזרחית באיזור, כפי שיוסכם בקבוצת-העבודה.
- ה. ישראל מתחייבת להשאיר בשלמותם את כל המתקנים האזרחיים והתשתית הקיימים כעת.
- ו. נהלים בדבר שימוש בקטעים המשותפים של דרך החוף, לאורך מפרץ-סואץ, ייקבעו בקבוצת-העבודה, ויפורטו בפרוטוקול.

4. סיורים אויריים

משימות הסיור האווירי של ארצות-הברית ימשכו מעל השטחים הכלולים בהסכם, בהתאם לאותם נהלים המשמשים כבר למעשה. המשימות יבוצעו באורח סדיר, בתכיפות של משימה אחת לכל 7-10 ימים, כשכל צד או כוח החירום של האו"ם, מורשה לבקש משימה מוקדמת יותר. ממשלת ארצות-הברית תעביר את תוצאות המשימה במהירות לרשותן של ישראל, מצרים והמתאם הראשי של נציגויות האומות המאוחדות לשמירת השלום במזרח-התיכון.

5. הגבלת כוחות צבא ונשק

א. בתוך השטחים שבהם קיימת הגבלת כוחות צבא ונשק (שטחי הדילול) יהיו ההגבלות העיקריות כדלקמן:

1. שמונה גדודים תקינים של חיל-רגלים.

2. 75 טנקים.

3. 72 קני ארטילריה, לרבות מרגמות כבדות (כלומר: בקוטר גדול מ-120 מ"מ) שהטווח שלהן לא יעלה על 12 ק"מ.

4. המספר המקסימלי של אנשי הצבא לא יעלה על 8,000.

5. שני הצדדים מסכימים שלא להציב, או למקם, באיזור זה כלי-נשק שטווחם מגיע לקו של הצד האחר.

6. שני הצדדים מסכימים, כי (בשטחי הדילול) הם לא יבנו ביצורים או מתקנים חדשים לכוחות בגודל העולה על המוסכם בזה.

ב. ההגבלות העיקריות החלות מעבר לאזורים שעליהן חלה הגבלת כוחות צבא ונשק יהיו:

1. שום צד לא יציב או ימקם כל כלי-נשק שהם באזורים שמהם יוכלו להגיע לקו האחר.

2. הצדדים לא יציבו טילים נגד מטוסים בתוך שטח של עשרה קילומטרים, ממזרח וממערב (לקוי הדילול) לפי העניין.

ג. כוח האו"ם יערוך ביקורת כדי להבטיח את השמירה על ההגבלות המוסכמות לגבי אזורים אלה.

6. תהליך הביצוע

על ביצועם ועיתוים המפורטים של ההיערכות מחדש של הכוחות, מסירתם של שדות הנפט, ושאר סידורים הנדרשים על-פי הסכם זה, הנספח הפרוטוקול, תחליט קבוצת-העבודה, אשר תסכם את שלביו של תהליך זה, לרבות תנועתן המדורגת של היחידות המצריות לקו (החדש) ושל היחידות הישראליות לקו (החדש). השלב הראשון יהיה העברתם של שדות-הנפט ומתקני הנפט למצרים. תהליך זה יתחיל, בתוך שבועיים מחתימת הפרוטוקול, בהכנסתם של הטכנאים הדרושים, והוא יושלם לא יאוחר מאשר שמונה שבועות לאחר תחילתו. פרטי השלבים יעובדו בקבוצת-העבודה הצבאית.

ביצוע ההיערכות מחדש יושלם בתוך חמישה חודשים לאחר חתימת הפרוטוקול.

הצעה

בקשר למערכת האתראה המוקדמת הנזכרת בסעיף 4 להסכם בין מצרים לבין ישראל, שנערך היום, וכחלק בלתי נפרד מאותו הסכם (להלן ההסכם הבסיסי) מציעה

ארצות-הברית כדלקמן:

1. מערכת האתראה המוקדמת, שתוקם בהתאם לסעיף 4, באיזור המצוין במפה המצורפת להסכם הבסיסי, תופקד בידי ארצות-הברית. יהיו לה המרכיבים הבאים:
 - א. יהיו בה שתי תחנות מעקב כדי לספק אתראה אסטרטגית מוקדמת, אחת שתופעל בידי סגל ישראלי ואחת שתופעל בידי סגל מצרי. מקומן מוצג במפה המצורפת להסכם. כל תחנה תאויש בלא יותר מאשר 250 אנשי סגל, טכני ומנהלי. הם יבצעו את תפקידי המעקב החזותי והאלקטרוני שלהם רק בתוך תחנותיהם.
 - ב. כסיוע לתחנות אלה, כדי לספק אתראה טקטית מוקדמת וכדי להבטיח את הגישה אליהן, תקים ארצות-הברית שלוש תחנות תצפית במעברי המתלה והגיד, כפי שיוצג במפה המצורפת להסכם הבסיסי. תחנות אלה יופעלו בידי צוות אזרחי של ארצות-הברית. כסיוע לתחנות אלה יוקמו שלושה שדות חישה אלקטרוניים בלתי מאוישים, בשני צידיו של כל מעבר ובקרבתן הכללית של כל תחנה והדרכים המוליכות אל תחנות אלו ומהן.
2. הסגל האזרחי של ארצות-הברית יבצע את התפקידים כדלקמן בקשר להפעלתן ולהחזקתן של תחנות אלו:
 - א. בשתי תחנות המעקב המתוארות בפסקה 1-א' לעיל יבדוק הסגל האזרחי של ארצות-הברית את טיב פעולותיהן של התחנות וכל תנועה אל כל תחנה וממנה, וידווח מיד על כל סטיה מתפקיד המעקב החזותי והאלקטרוני שלהן, אל הצדדים להסכם ואל כוח החירום של האו"ם.
 - ב. בכל תחנת תצפית המתוארת בפסקה 1-ב' לעיל, ידווח הסגל האזרחי של ארצות-הברית מייד, לצדדים להסכם הבסיסי ולכוח החירום של האו"ם, על כל תנועה של כוחות מזוינים, מלבד של כוח החירום של האו"ם, לתוך כל מעבר, ועל הכנות לשם תנועה כאמור, שהבחין בהן.
- ג. מספרו הכולל של הסגל האזרחי של ארצות-הברית שיועד לתפקידים המועלים בהצעה זו, לא יעלה על 200. רק סגל אזרחי יועד לתפקידים המועלים בהצעה זו.
3. שום כלי-נשק לא יוחזק בתחנות ובמתקנים האחרים הכלולים בהצעה זו, למעט כלי-נשק קלים הדרושים להגנתם.
4. הסגל של ארצות-הברית, שישרת במערכת ההתראה המוקדמת, יורשה לנוע, באורח חופשי, בשטחה של המערכת.
5. ארצות-הברית והסגל האמריקני יהיו זכאים לאותם אמצעים מסייעים, כפי שנדרש,

באורח סביר, לביצוע תפקידיהם.

6. הסגל של ארצות-הברית יהיה חסין מפני שיפוט מקומי, בתחומים הפלילי, האזרחי, המיסוי והמכס, ויהיה זכאי לזכויות-יתר וחסינויות, בדומה לאלה שנקבעו בהסכם על כוח החירום של האו"ם, מ-13 בפברואר 1957.

7. ארצות-הברית מאשרת כי תמשיך לבצע את התפקידים המתוארים לעיל במשך זמן קיומו של ההסכם.

8. על אף הסעיפים האחרים שבהצעה זו, תהיה ארצות-הברית רשאית להוציא את הסגל שלה רק אם תגיע לכלל מסקנה שבטחונו הועמד בסכנה, או כי המשך תפקידו אינו נחוץ עוד. במקרה האחרון יודיעו על כך מראש לצדדים להסכם, כדי לאפשר להם לערוך סידורים אלטרנטיביים. אם יבקשו שני הצדדים להסכם מאת ארצות-הברית לסיים את תפקידה לפי הצעה זו, תראה ארצות-הברית בקשות כאמור כמכריעות.

9. הבעיות הטכניות, לרבות מיקומן של תחנות התצפית, יעובדו תוך התייעצות עם ארצות-הברית.